

at Statens Tjenestemænd i Vederlaget for deres Fritidsarbejde ikke bør underbyde de Privates Arbejde. Skulde saadant ske systematisk, vil imidlertid Administrationen allerede nu og endnu mere, hvis det foreliggende Lovforslag bliver til Lov, have Midler til at skride ind; en direkte lovmæssig Regulering af dette Forhold — som Enkelttilfælde maaske give en tilsyneladende større Rækkevidde, end det i Virkeligheden har — synes ogsaa praktisk ugørlig, og har Kommissionen i hvert Fald ikke skønnet fornødent nu at søge fremskaffet.

Efter Indholdet af Kommissoriet indbefatter det Kommissionen overdragne Hverv ogsaa en Redegørelse for, i hvilket Omfang der vil være Anledning for Lovgivningsmagten til at gribe regulerende ind overfor Tilfælde, i hvilke *Rigsdagsvirksomhed* forbindes med lønnet Virksomhed i Statens Tjeneste eller overdraget af Staten.

Om der end ifølge de Oplysninger, Kommissionen har modtaget om Lovgivning og Praksis i Udlandet, jfr. Bilag V, i flere Stater er truffet særlige Bestemmelser paa dette Omraade, har Kommissionen dog i Betragtning af, hvad der foreligger om Beskaffenheden af de lønnede Stillinger af den omtalte Art, som for Tiden indehaves af Medlemmer af Rigsdagen, ikke fundet tilstrækkelig Anledning til her at foreslaa regulerende Bestemmelser.

Det indsamlede Materiale vedrørende Rigsdagsmænds lønnede Virksomhed i Statens Tjeneste eller overdraget af Staten udviser (for Aaret 1909), at ca. $\frac{1}{4}$ af de 180 Rigsdagsmænd har Indtægter fra Statskassen (udenfor Rigsdagsdiæterne) eller fra Virksomheder, ved hvilke de ere Repræsentanter for Staten, og at de paagældende Hverv fordele sig saaledes: 1) De egentlige Embedsstillinger som Officerer, Universitetslærere m. v., altsaa de vedkommendes Livserhverv, 2) Stillinger som Statsrevisorer, Medlemmer af Overskyldraadet eller Tilsynshavende ved Hypotekbanken, hvortil Valgene ifølge de paagældende Love skulle foretages af Rigsdagen, 3) 11 — ophørende — Hverv som Tiendekommissærer, vederlagt med et Honorar af 2,000 Kr. (gennemsnitlig ca. 250 Kr. aarlig) for den hele Afløsning i paagældende Distrikt, 4) Hverv som Skatteraads- eller Vurderingsformand, hvilke Hverv vedkommende havde inde, da de bleve Rigsdagsmænd, idet Administrationen ingen Rigsdagsmand har udnævnt til noget af disse Hverv, 5) et Dusin forskellige Hverv, fordelt ligeligt mellem Tingene, som Medlemmer af Arbejdsraadet, Bankbestyrelser, Administrationskommissioner m. m.

Om de enkelte Forhold bemærkes:

Ved Grundlovens § 56 er det bestemt, at Embedsmænd, som vælges til Rigsdagsmænd, ikke behøve Regeringens Tilladelse til at modtage Valget. Stillingen som Embedsmand udelukker saaledes ikke Valgbarhed til Rigsdagen. Kommissionen betragter det ganske vist som lidet heldigt, at Embeds- og Bestillingsmænd i Centraladministrationen modtage Valg til Rigsdagen, men har dog ikke ment at burde fremkomme med Forslag til en Indskrænkning af den nævnte Grundlovsbestemmelse.

Naar man imidlertid som Embedsmand kan blive Rigsdagsmand, kan det selvfølgelig saa meget mindre forbydes dem, som have anden lønnet Virksomhed i Statens Tjeneste eller overdraget af Staten, at modtage Valg til Rigsdagen.

Det er dernæst ved forskellige Love overdraget Rigsdagen at foretage Valg til Hverv i Statens Tjeneste, og det bliver da Rigsdagens (vedkommende Tings) Sag at afgøre, om det skønnes rigtigt at vælge et Medlem eller nogen udenfor Rigsdagen til at varetage det paagældende Hverv. Ved en almindelig Lovregel at forbyde Valget af Rigsdagsmænd i saadanne Tilfælde, kan der ikke være Tale om, idet Afgørelsen i hvert Fald maatte træffes ved hver Lov for sig.